

صاحبزادی : احمد تاج الدین

و یعقوب کمال

آبونه بدلی

ممالک عثمانیه ایچون

سنه الکی ۵۰ غروش

آئی آیلنی ۲۵ غروش

روسیه ایچون سنه الکی

۴ آئی آیلنی ۲ روبله

سائر ممالک اجنبیه

سنه الکی ۱۲ آئی آیلنی

۶ فرانقدر

و اعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا ...

تغلا مسلمان

وجعناکم شعوبا وقبائل لتعارفوا...

مدیر مشور :

عثمان جودی

محل اداره :

استانبول : بازید

جادرجیلده

اخطار مخصوص :

عالم اسلام و اسلامیه

نائد مقالات و آثار

مع المثنویه درج

اوله جقدر .

نسخه سی ۴۰ باره

دینی سیاسی تاریخی فلسفی واحوال عالم اسلامدن باحث هفتقلق مجاهددر

تاریخ تاسیس ۳۲۸ مولدائی

عدد : ۴

۱۷ جمادی الاولی ۳۲۸

پنجشنبه

۱۳ مایس ۲۲۶

جلد : ۱

خان کرمان اسلاملرینک النده اولدیغنی کورور . وحتی روسیه نك اسلام بولغاندینی محللرینده سیاه لوقاظه لرده اسلام ذبح ایتمش . اسلام پیشیرمش مؤکولاندن استراحت وجدانیه سیله تقدی ایدر . بوضعته خان کرمان اسلاملری اودرجه ترقی ایتمشدرکه موسقواء پترسبورغ کی پایتخت شهرلرک الک بیوک لوقاظه لری بونلرک النده در . بونلرده لوقاظه جیلقی اولیله برکسب ممتازیت ایتمشکه بوکون روسیه ده لوقاظه جی دییه نجه کوز اوکنده خان کرمانلیر تجسم ایدیور . و خان کرمانی دییه نجه خاطره بر لوقاظه جی کلیدیور . بونلر بوضعتلرینی پک اسکی زمانده الله ایدتمشلردر . اکر مبدأ تاریخی آریه جق اولورسه ق نا اداره بکلر النده بولندینی بر زمانه دکی ارجاع نظر ایتمککمز لازم کلور :

وقتیله خان کرمانلیردن بری ، پترسبورغده سفاهت عالمده امرار اوقات ایدن بر پکک خدمته کرمش . بکک لزومندن فضله ویردیکی پک آز بر زمان ظرفنده کلیتی بر باره بریکتره رک خدمتدن چیقمش و کندی باشنه بر بارکیر صاتون آلهرق پترسبورغله خان کرمان آره سنده اسلاملره مخصوص بر آراهه یولی آجش . بوضورتله خان کرمان اسلاملرینک پترسبورغله اولان مناسبتلری کوندن کونه تزیاید ایتمش .

ایشته بو آدم ، کونک برنده اجدادمزدن برینی معهود بیگریله پترسبورغ کتوررک بر لوقاظه جینک خدمته ویرمش . بابامزده بر اسلامده اولمه سی لازم کلن صداقتی ، آدابی ، حسن اخلاقی جامع اولدیغندن شان و شهرتی بتون پترسبورغ لوقاظه جیلری آره سنده داغلمش . آرتق بوندنصکره هر بر لوقاظه ده اسلاملر حسن قبول کورمیه باشلامشلر . کبت کیده بونلری باشقه ملتدن ترجیح ایتمشلر . ایشته بوضورتله وزمانک مروریله هر بر بیوک لوقاظه لر [*] اسلاملرک الله چکمش . بوکون هر هانکی بر بیوک شهره کیدیلورسه الک مطمئن والک ایشکذار لوقاظه لر بونلرک النده در .

[*] لوقاظه دیدکدنصکره عمود پاشا یغوشنده کی سنبه لر خاطره کله سون . بونلر تو قادیان لوقاظه لرینه بیله رقابته نزل ایدمه یه چک درجه بیوک لوقاظه لردر .

اوللری ، اطرافه طایغیلان بتون خان کرمانلیرک صنعتی بوندن عبارت ایدی . فقط کیت کیده سرمایه - لرک تزیایدی زمائلرک تبدیلی بونلری باشقه درلوتجارته ده سوق ایستدی . فی یومنا هذا بونلر بیوک تجارتخانه لر ، فابریقه لر و حتی بانکلر بیله آجق قدر بر اثر ترقی کوستردیلر . مع مافیہ قارئین کرامه کال تأثرله عرض ایدرمکه کوستردکلری بونر قیلری آنجق کندیلرینک قابلیت واستعداد فطریلری سایه سنده اولوب فنون و معارفجه پک کیروده درلر . زمان ، فنونک و معارفک اولدیغندن قورقارمکه بوفوق العاده استعدادلرینه نظر دیمسون بوکون بزلر اسلام قارداشلر مزه کندی استعداد و قابلیتیزی تقدیم ایدیوروز . و اونلردن ایسه بواسطه امدادلری فنون معارفله آشیلامه لرینی طلب ایدیوروز . امید ایدرز که بویله بر معاونت اخونکارانه سایه سنده خان کرمان اسلاملری بوکونکی طوتدقلری تجارتلرینده ممتازیت کوستردکلری کی علوم و معارفده بر موقع بلندی احراز ایدرلر . ایش آنجق اخوان دیندن لازمجه معاونت کورمکده و بو معاونتنک قیمتی تقدیر ایدرک استعدادلریله متناسب بر صورتده جالشقه در . . . !

« موسقواء »

عارف توکیف .

تعارف مسلمین

خان کرمان اسلاملری روسیه اسلاملری آره سنده تجارتده ، جالشقانلقده ممتاز برعائله در . بونلرک آره لرنده فقیر عائله بوقدر دیرسک مبالغه ایتمش اولما یز . تجارتده بونلر یالکیز روسلره دکل حتی آمریقالرله بیله رقابت ایتمکده درلر . بوکون نیویورق شهرنده الک بیوک کورک مغازه لری بونلرک النده در . بزده امید ایدرز که زکیئلری معارفک ، حییات ملیه نک قیمتی تقدیر ایدرک ممالک عثمانیه یه طلبه کوندیرر واستعدادلری جالشقانلقلری سایه سنده پک جوق استفاده ایدرلر .

روس مسیونیرلرندن موسیو ایلینسکینک

مکتوبی

— مایه —

مع مافیہ بو حالک دوام ایده جکته قطعاً امینم . چونکه

حقیقتی آکلائندردن بری جیقبوبده بوانتظامسر لفلرک
مصرتی آکلائتی اسرہ رؤسأت اولان اماملر آخر ندر
محضا اغراض شخیصلرینک سوبله بونلرک علیہده
بولنورلر وحی دینسرلک اتمامله جاهل اہالی بی اغوا
ایدرک بونلرک سوبلدکلری لافلرک قیمتی اعتباردن
اسقاطه اوغراشیورلر . بناء علیہ بزم البجون الک فائدہلی
طریق دہ بونلری شو متعصب اماملرینک تربیہ سنده راققدر .
بونلرک جاهلانہ ویردکلری نوبہلک کونورہ جکی یرده
بالطبع اغراضدن باشقہ برشی دککدر .

روسہ اسلاملری حشده دہادقت ایدیلہ جک برنقطہ
وارسہ اودہ اولنورہ روسجہ بی جوق اوقوتماقندر .
حریطلر ، لسان سابعہ سنده تاریخ ، جغرافیہ کی احوال
علمدن بحث ایدن علوم وفونہ کسب اطلاع ایدرک
بولندقلری موقمک ناسل اولدینعی آکلارلر .

حداولسون . برمسلمان علماسنک کیدوبده
مجلسلرہ فلانلرہ ویردکلری وعظ و تسیخلرندن اصلا
خوفز یوقندر چونکہ بونلر جمع ناسہ کیدوب ملتک
استقباکہ ، زمانلرک کیدیشہ ، وبومہم استقبالہ نہکی
حاضر لفلرہ بولنقی ایجاب ایدہ جکنہ دائر حرق واحد
اولسون سوبله مزلر . حالوکہ اسلام علماسنک آغزندن
جیقان سوزلرک اہالی اوزرنده فوق المادہ تأثیری واردر .
اسلاملر ، علمالری بی یک عاقل و فیلسوف اعتقاد
ایدر . کویا اولنر هیچ بروقت فنا برسوز ومضر بر
فکر الفأ ایخزلرمش . بناء علیہ اسلاملرہ علمامجلسہ
کیشیہ واورادن فائدہلی سوزلر ایشمیہ بیوک برشوق
ورعت واردر . علمامجلسلرہ سرپوش مقدرلری اولان
صارقلریلہ کیدرلر . یوقیافتای اہالینک قلبہ بر عظمت
الفأ ایدر . وفیلرینی دہشئلرندن ترمہ تور . فقط بونلر
بالکسر قباحک ویردیکی بر تأثیر اولوب سوبله دککلری لافلرہ
کلیجہ مہملاندن عبارتدر .

شابان ممنونیت بریری دہا وارسہ اودہ اوج درت
امانک بر یرہ کلوب هیچ دوکشمہدن بر مشاہدی حل
ایده ماملریدر .

علاسدہ عوامدن بری مسائل شرعیہدن برنی
سورارہ زوالینک بوندن مصلحتی دینہ ، دنیاہ دایر

برشی اوکرتمک اولیور . سورارکن صور دقلری بان قولہ
قلریلہ دیکلہ نیور . فقط حلتہ کلیجہ ایش باشقہ لشبور .
زوالی آدججفک احتیاجی بر طرفدہ قالیورده برینک
سوبلدکلری دیکر بری آکلامدن لفظاً مراد قوری
کورولتولرہ منازعہ مشاتمہ قویولورلر . و صوکیده
بردو کشمہ ایلہ نہایتنیور .

ہلہ بر بندن انتقام المی : عوامک نظرندن دوشمرمک
ایجون یکدیگرینی تجہیلہ قالدشمق بونلرہ آرتق بر طبیعت
اولمشدر .

بویلہ بر قما طاشیانلردن ملتاری نہاستفادہ ایدر ؟
بونلر یوزندن امور ملت نہکی اصلاحہ دسترس اولور ؟
یوقارودہ عرض ایتدیکم وجہ اوزہ آرائندہ اصلاحہ
اوغراشانلر اولسہ بیلہ کفر تمغاسیلہ تمغالیور .

بونلری بو حالہ بر اقالک نہ اولدیغہ کلیجہ بالمبیع کچمہ اصول
اوزرینہ تعلیم لریدر . بناء علیہ بو اصولی بحفاظتہ ایتدیرمک ،
یکلیرینہ بول ویردر مامک بزم غایۃ املمز اولمیدر .

دہا شوراسی معلوم عرفانکیز اولسونکہ بزم روسیہدہ
اک بیوک دشنامز اسماعیل یک غصبرانس کیدر . بوشخص
نیجہ سئلردن بری « ترجان » نامندہ بر طرفی ترکیہ دیکر
طرفی روسجہ اولنقی اوزرہ بر غزتہ جیقاروب اسلاملرک
کوزلرینی خیلی آجندی و حالا آجمقدہدر . اسلام
قرآنک حاوی اولدیی حکمبانی و مدنیت حاضرہ یہ
مطابقتی آکلائترق یوانش یوانش قلبلرینہ طاملا تمقدہدر .
اسلاملرہ بوسایہدہ دینلرینک حقیقتی آکلائترق مدنیتہ
طوغری خیلی ایلملرکدہدرلر .

« ترجان » ایشہ یکی اصولدہ کتابلر طبع ایتدر مکلہ
باشلادی . بو کتابلر ہر طرفہ طامیلہرق اعالی آرہ سندنہ
آز جوق رغبت قازاندی . طبع اولنوب جیئیدی آندن
اعتباراً یکی اصولہ بو کتابلر اوقوتدیرلمیہ باشلانلدی .
بو یکی اصولدہ کندیلری « اصول جدید » بیہ تعبیر ایدرلر .
برکت ویرسون ہویتلرینی ، خوی و اخلاقلرینی
یوقارودہ تعریف ایتدیکم اماملر بو اصولہ بتون بتونہ
مخالف دوشدیلر اہالی بندنہ پرو پاغدا پاپہرق یک جوق
یرلرہ فتنہ صاحبیلر .

طولیورسه روسیه ده موجود اسلاملرک کافه سی اورنبورغ
محکمه شرعیہ سنہ تابعدر . بولرک امور مذہبی لری و بر درجه ی قدر
تعلیم و تعلم مسئله لری بود اثره مک صلاحیتی داخلده در . اماملر
مدرس لر بوراده امتحان اولندقدنصکره بورانک تفسیله منسبلرینه
تعین اولورلر . بوراسیندن ویریلان اوامری استماع هر برامام
مجبوردر . وکنندیندن بیوک بر حکومت طایفی لازم کلورسه
بوراسنی طایفه جقدر . خلاصه اماملرله محکمه سینده آمره ، اولرک
کبی بر رابطه باغامایغ موجوددر . فقط مع التألف بولر آتقی
رسمیده اولوب حقیقت حالده بورابطه لری یاش یواش چوزلشدر .
برامام . اونوز سنه امامتی ائشاننده ایکی کره ، بو محکمه ی نفوس
دفتری آلوب ویرمکدن و بعض حکومت تعلق اولان اوقی تفک
طلاق و نکاح کبی مسئله لدن ماعدا ، مراجعت اولادینقی یازده حق
اولور ساق اینانورمیکز ؟ ایشه بو حال یالکز برامامده دکل
یوزلرجه بیکلرجه امامده واقع اولقده در . شمعی رؤس ملت
اولان اماملرک بوراسنه اولان علاقه سی بوقدر اولورسه افراد
ملنک ناصل اولقی ایجاب ایدر ؟ اوراسنی آرتق صورما بکز .
ایشته بو حالک قبی زمانک نزاکتیه بوسنه محکمه شرعیه مک
کوزینه جارباز . درحال بعض ملی مسئله لری مذاکره ایچون عموم
اماملر طرفدن برقونفره بابیلحق دیه اعلان اولور . کت کیده
بوکا اغراض شخصی قاریشه رق قونفره اشتراک ایچون مطلقا
محکمه مک ناشری اولان « معلومات » مجله سنه مشتری اولقی
شرط ایدیلور .

قونفره مک طویلانقی زمانی باقلاشمش اولمیله داخله نظارتی
طرفدن قونفره و مذاکره اولنه حق مواده دائر استبضاح واقع
اولور . بویله بر استبضاح قارشوسنده بولان محکمه شرعیه
لازم کلن جوانی ونه کبی مواد مذاکره ایدیلر جکئی مقام غائبه
بیله بره حکم برده ایشدن بتون بتون جاباز . وحتی بویله بر تصورلری
بولندینقی بیله انکار ایدر .

صوک هفته طرفنده آلدیغمر روسیه مطبوعاتی مفتی حضرتلرینک ،
بوسنه . انتصابه بیکری بش بیل طوله جقندن خدمتی ترک
ایده جکئی وشمیدین بترسوغک بعض « اثره لری طرفنده
سوکلی بوجکلیک مفتیک نصنی قائم ایچون طولاشدق لری
یازیلورلر . کورایورکه اورنبورغ محکمه شرعیه مک محیطی
یواش یواش سیاه بولوطلر احاطه ایتک اوزره در . یقالم رحمتی
یاغدررقدن . مکمل بر دیز نفکیه عملیاتی اجرا ایدرکدن
کیچه جچی ، بوقسه ۹۰۶ سنه لرنده اولدینی کبی بوسفرده
غیر مترقب بر صورتده بر روز کار کلرک طاعده حق وملت
یتیمه منقیده ایدمه جکئی ؟ و حالاده اسکی جماسکی طاس اولورق
قاله جچی ایشه بزم ایچون الک صراف ایدیلر جک بری بوراسیدر .

بخاراده خفیہ اصولی

خفیہ مک اصولی ممالک عثمانیه یی تخریب ایتدکدنصکره دونه
طولاشه بخارایه کتدیکنی واوراده جای قبول بولورق بوکون نکال
کریمه تطبیق اولندینقی بخارا بخارمن یازیلور .
خفیہ لر بولدق لری مغربی ایکی بره دوکیورلرمنش بری حضرت
امیر و دیگری ده کاکان (یکی بخارا) ده روس قونصوله

یک خوش بر شی دکلدرکه اسلاملرک ریسلری
اسلامیک محو وانقراضنه جالیشیور . ایشه بونکچون
بویله اماملر بزم معنوی دوستلریمزددر .

اوت ، بولر ناصل دوستلریمز ايسه کنجلی ده
معنوی دشمنلریمزددر . چونکه اولر روس لسانده
آشاء منورالفکر ذاتلر اولدیندن بزم ، مائلری حقده
قور دیعمنز پیلانلری وسائر اسرارمنی ملت یته آکلا -
نیورلر . رساله لر یازرق ترقیلرینه صوک درجه سی
وغیرت ایدیورلر و بوسورته افکار عمومیه یی اویاندیر -
یورلر . بناء علیه ایشی قصادن طونارق بولرک بر جاره سی
بولمیز . ظننه قالورسه بوجارده هر اصله متصب
اماملر یله اسکی فکری اختیارلری کنجلیرینک علیه
تشویق و تحریک ایتمکدر .

دیمه لیکه : « بولر دارباشالون کیه رک اهالی یی
روسلاشدرمه چالشیلورلر . « تاینکه عوام ناس ترقیلری
اوغرنده سویله دکلری سوزلرینه قولاق آصماسونلر .
منتظم مکتبلری ده بوسورته برر قبانسون .

اگر بو طریقله حرکت ایدیلر سه امید ایدرمکه « ترجمان »
ک جیقاردنی اصول بو وجهه اعتباردن ساقط اولور .
وکندی لری ده خواب غفلته ایکن محو اولور کیدرلر . . .

هامش : برنجی مکتوب بوراده تمام اولور .
بوندنصکره ایکنجی مکتوب باشلایه جقدر .

« دوربحه صدایی »

بوعنوان ایله دوربحه مسلمان تعمیم معارف جمعیتک منافعه
خادم اولقی و بالجله دوربحه مسلمانلرینک حقوقک محافظ و مدافعی
بولنقی اوزره کوستنجه ده انتشار ایدن هفته تی غرتیه مطالعه
ایدوب مندرجات جدیدیندن منقیده اولدق .

عالی بر مقصده خدمت ایتک ایچون انتشار ایدن رفیق جدیدی
تبریک ایله دوائی عن صمیم القلب تمنی ایدر .

شئون اسلام

اورنبورغ محکمه شرعیه سی .

قریم . قافقاسیا کبی روسیه مک یک آرز برجزی استقنا